

לְקַשְׁרָא קְשָׁרִין פְּדָקְאִמְרָן ואינו חושש על כבודו יתברך לקשר קשרי העולמות וההיכלות כמו שאמרנו, טַב לִיָּה דְלָא אֲבָרִי טוב לו שלא היה נברא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר (ירמיה כב) והקב"ה אומר למלאכי מעלה פְּתַבוּ אֶת הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי גֵבֵר לָא יַעֲלֶה בְּיָמָיו. וְדָא אִיהוּ וזהו הנקרא (משלי כח) גּוֹזֵל אָבִיו וְאִמּוֹ שהם קוב"ה ושכינתיה הנקראים אביו ואימו דבנים אתם לה' אלהיכם כתיב, ולפי שמונע השפע מזו"ן רק בשביל עצלות לכן נקרא גזלן.

הכָּא כאן בברכת שים שלום שהיא בהיכל לבנת הספיר **אֲשֶׁתְּלִים פְּלָא** לְעֵילָא וְתַתָּא נשלמים כל היחודים שצריך לתקן למעלה באצילות ולמטה בבריאה.

אמירת י"ג מידות הרחמים לאחר תפילת העמידה

רְזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא שְׁלִיטָא לְעֵילָא סוד השם הקדוש השולט למעלה הם ב' שמות. **מְצִפִּין מְצִפִּין** היוצא מחילוף אותיות הוי"ה בסדר א"ת ב"ש והם חילוף ב' שמות הוי"ה הנזכרים קודם י"ג מדות של רחמים. (שמות לד) **יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן** וכו' שהם י"ג תיקוני דיקנא דא"א כי ב' שמות הוי"ה אלו הם בב' פאות הראש ומשפיעים ב"ג תיקו"ד אלו. **הכָּא** כאן אחר תפילת העמידה הוא זמן אמירת י"ג מדות של רחמים **אִיהוּ רְזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא דָּא**, והוא סוד שם הקדוש הוי"ה זה **לְאֵתְּ קְדִישָׁא בְּאֵתוּוֹי בְּבִי עֲשֶׂרָה** וצריך להתקדש באותיותיו בעשרה כי אמירת ויעבור הוא דבר שבקדושה שצריך לאומרו

הלימוד היומי

בעשרה [נח], וְאַתָּוֹן אַחֲרָנִין וחילוף האותיות שהם מצפץ מצפץ בְּקִדּוּשָׁה
 דִּיחִידָאי בְּעֻלֹתָא הם נאמרים בקדושת של תפילת היחיד כי הרוצה לומר י"ג

מדות של רחמים ואינו בעשרה יכול לאומרם בחילוף האותיות דא"ת ב"ש.

וידוי וי"ג מידות רחמים כדי שלא יהיה פתחון פה למקטרגים

בְּתַר דְּסִיִּים אחרי שסיים האדם תפילת העמידה, קָאִים עַל רַגְלוֹי (נ"א

לְכַפְרָא) לְאוֹדָאָה עַל הַזְּבוֹי יעמוד על רגליו להתודות על עוונותיו,

בְּגִין דְּלֹא יְהֵא פְטָרָא דְּפוּמָא לְסַטְרָא אַחֲרָא כדי שלא יהיה

אור הרשב"י

העמידה כיון דיש סוד בדבר שצריך להיות שם י"ג מידות והיא אחד מתיקוני התפלה כמו שכתב בשער הכוונות דרוש א' דויעבור היותר נכון לאומרה בטעמים מלה במלה כמו שהיא כדי להשלים תיקון התפלה ויש לסמוך בזה על סברת מרן והחיד"א ז"ל שהתירו לאומרה בטעמים ויש לומר דכן הוא גם כן לדעת האר"י ז"ל ומה שכתב מהר"ם זכות משם האר"י ז"ל יש לומר היינו דוקא בלא שעת התפלה אבל בשעת התפלה גם הוא יודה דהיותר נכון לאומרה בטעמים כדי להשלים בחינת התפלה אבל שלא בשעת התפלה היותר נכון שלא לאומרה כלל ביחיד לא בטעמים ולא בא"ת ב"ש, ואם רוצה לאומרה יאמר אותה בטעמים וגם יגמור הפסוק דאז הוי קורא בתורה ממש וליכא חששא מידי עב"ל.

[נח] כמו שפסק השו"ע (סימן תקס"ה ס"ה) וז"ל: אין היחיד רשאי לומר שלש עשרה מדות דרך תפלה ובקשת רחמים, דדבר שבקדושה הם, אבל אם בא לאומרם דרך קריאה בעלמא, אומרם עב"ל. וכתב כה"ח (סימן קלא סקב"ג) דכן הסכים המחזיק ברכה (אות ו) דהעיקר יחיד אומרם בטעמים כמי שקורא בתורה וכן כתב בספרו קשר גודל (סימן י"ט אות ט) וכן כתב הרוח חיים (אות א) ומה שכתב הברכי יוסף (בסימן תפ"ח אות ה) בשם מהר"ם זכות שכתב בשם האר"י ז"ל והביאו השלמי צבור (דף קמ"ח ע"ד) שאין היחיד אומר הי"ג מדות אלא בחילופיהן בא"ת ב"ש, וכן מה שכתב הזכור לאברהם (אות ו) דהיותר נכון שלא לאומרם היחיד אפילו דרך קריאה דשב ואל תעשה עדיף יעו"ש, נראה לע"ד דחילוק יש דלאחר

הלימוד הויכוח

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

פתחון פה לסט"א ולמסטינים, **לְאִסְטָאָה לִיָּהּ** לקטרג עליו **וְאֶת־כַּפֵּיָא קַמֵּיהּ** ועי"כ הם נכנעים לפניו כי אחר שהאדם התוודה מעצמו כבר אין יכולים המקטרגים לקטרג עליו ומודה ועוזב ירוחם. **וַיְקוּם בְּקִיּוּמֵיהּ לְאֶת־תַּרְכָּא מִבֵּי מַלְכָא** ויעמוד על עומדו להתברך מבית המלך ע"י אמירת י"ג מדות שהם י"ג מקורות של רחמים הנפתחים בשעה שמזכירים אותם [כט].

אור הרשב"י

היחודים וכו' כסדר תפילה המבואר כאן אין תפילתו שבה ריקם והקב"ה גוזר גזירה והוא מבטלה.

וכתב רבי פנחס הורוויץ וצוק"ל בעל ההפלאה [רבו של החתם סופר] בספר פנים יפות על התורה בפרשת כי תשא (פרק לד פסוק ז) לבאר מה שאנו אומרים בתפילה "אל הוריתנו לומר מידות שלוש עשרה" כי הנה ידוע מה שדקדקו הראשית חכמה והאלישיך בשם ספר לבנת הספיר ועוד אחרונים דקשה והרי אנו רואים שכמה פעמים אנו מזכירים י"ג מידות ואינם נענים וגם מהו שכתוב 'יעשו לפני' ולא כתוב 'יאמרו לפני' אלא אומרים הנאונים כי כוונת יעשו לפני כסדר הזה אין הכוונה לבד על עטיפת הטלית אלא שיעשו סדר המידות שלימד הקב"ה למשה שהוא אל רחום וחנון וכו' מה הוא אל עושה חסד רחום וחנון אף אנחנו כן אבל באמירה בלי מעשה לא יהיה כן ע"כ דבריהם. וביאר בעל ההפלאה דהמדה הראשונה מ"ג מידות היא "אל" ומידה זו מורה לנו שאין צריך לעשות כסדר

[כט] בגמרא (ר"ה יז:) איתא על הפסוק 'ויעבר ה' על פניו ויקרא' אמר רבי יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור והראה לו למשה סדר תפלה, אמר לו כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם, ה' ה' אני הוא קודם שיחטא האדם ואני הוא לאחר שיחטא האדם ויעשה תשובה, אל רחום וחנון אמר רב יהודה ברית כרותה לשלש עשרה מדות שאינן חוזרות ריקם, שנאמר הנה אנכי כרת ברית ע"כ. ונראה דאפשר לבאר ע"פ הזהר כאן מה שאמרו שהראהו הקב"ה למשה "סדר תפילה" וכו' דלכאורה אם הראהו ענין י"ג מידות לבד מהו "סדר תפילה". ואפשר שהראהו סדר התפילה והיחודים הנעשים על ידה כמבואר כאן בדברי רשב"י ע"ה עד שלבסוף כאשר מסיימים התפילה אומרים וידוי ואמירת י"ג מידות וכוה מיד נענים מטעם שכבר הכניעו המקטרג ואינו יכול להסתיין ולקטרג עליהם. וכמו שמבואר כאן שהמתקדש בתפילה באופן זה ומייחד

המתפלל בכוונה אין תפילתו שבה ריקם ויכול לבטל גזרותיו של הקב"ה
וְזָכָאָה חוֹלְקִיהָ מֵאֵן דְּאֵתְקַדַּשׁ בְּהֵאֵי גְוֹנָא בְּצִלוֹתָא
בְּדַקְאֲמָרָן ואשרי חלקו של המתקדש בתפילה באופן זה כמו שאמרנו,
וְקָשֶׁר קֶשְׁרֵין וקשר קשרי ההיכלות זה בזה, **וְיִיחַד יְחֻדֵין** ויחד יחודי
הפרצופים עד למעלה כראוי, **וְיִתְכַוֵּן בְּכָלֵא בְּדַקָּא יְאוּת** ויכוין בכל
התפילות כראוי, **וְלֹא יִסְטֵי לְיַמִּינָא וְלְשֻׁמְאֵלָא** ולא יטה מהכוונות
הראויות לימין ולשמאל. **צִלוֹתֶיהָ לָא אֶהְדָּר בְּרִיקְנֵיָא** והעושה כן אין
תפילתו שבה ריקם. **קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא גְזִיר וְאִיהוּ מְבִטֵל** [2] הקב"ה
גזור גזירה והוא מבטלה. **עַל דָּא כְּתִיב** ועל זה כתוב (משלי כג) **יִשְׁמַח**
אָבִיד וְאֶמְדָּהּ הם ז"ן וְתִגַּל יוֹלְדֶתָּהּ היא אימו יולדתו בעולם הזה. **אֵית**
לֵיהָ חוֹלְקָא בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְּאֵתֵי ויש לו חלק בעולם הזה
ובעולם הבא הי"ת יזכנו להיות מעובדי ה' בכוונה אכ"ר.

אור הרשב"י

דרוש ד ו"ל: הכלל העולה מכל זה הוא כי
נתבאר לך איך כמה גדולה ונפלאה מעלת
אדם העושה כסדר שאמרנו שיכוין אל
הזווגים הנעשים בכל יום מתחלת תפלת
ערבית עד סוף תפלת המנחה, ואין ספק
שהיודע לכיוון כל זה על אמיתותו גורם
שהזווגים הנז' נעשית על ידו ממש ואין קץ
ותכלית לשכרו ואין למעלה ממנו, ויהיה
מכלל אותם הצדיקים הגוורים למטה
ודבריהן מתקיימים למעלה.

הזה אלא רק לומר אותם, שהרי אין אדם
יכול לעשות את עצמו 'אל', וזהו שאנו
אומרים 'אל' היינו מידת אל על ידה הורתנו
שאין העיקר בעשיית המדות האלו אלא
אפילו באמירתם לבד מובטח שמיד נענים,
אלא שיש לומר שאדם יכול להתקדש
ולהקרא 'אל' כמו שמצינו גבי יעקב אבינו
ע"ה שהקב"ה קראו אל שנאמר ויקרא לו אל
אלהי ישראל ואמרו בנבי' (מגילה יח.) מי
קראו אל, אלהי ישראל ע"כ.

[2] וכן מבואר בשער הכוונות דרושי הלילה